

UNIVERZITA KARLOVA

Pedagogická fakulta

Zápis o části státní závěrečné zkoušky Obhajoba bakalářské práce

Akademický rok: 2018/2019

Jméno a příjmení studenta: Markéta Kavková
Datum narození: 09.03.1994
Identifikační číslo studenta: 57222769

Typ studijního programu: bakalářský
Studijní program: Specializace v pedagogice
Studijní obor: Český jazyk se zaměřením na vzdělávání — Ruský jazyk se zaměřením na vzdělávání

Identifikační číslo studia: 414417

Název práce: Osvojení gramatických kategorií ohebných slovních druhů – Analýza řeči tříletého dítěte

Pracoviště práce: Katedra českého jazyka
Jazyk práce: čeština
Jazyk obhajoby: čeština
Vedoucí: PhDr. Pavla Chejnová, Ph.D.
Oponent(i): doc. Robert Adam, Ph.D.

Datum obhajoby : 10.01.2019 **Místo obhajoby :** Praha

Průběh obhajoby: Bakalandka představila svoji práci. Zaměřila se na osvojování gramatických kategorií substantiv u tříleté česky hovořící dívky. V teoretické části popsala vývoj řeči podle odborných publikací. Matriál získávala během roku života dívky v podobě audionahrávek, které transkribovala. Následně analyzovala kategorie, porovnávala výsledky s existujícími pracemi (Chejnová, Pačesová), analyzovala chyby. Začala analýzou kategorie čísla (singulár převažoval). Užití plurálu ale bylo dáno tematikou. Následně se věnovala rodu, problémy nedělal (chyby se objevovaly u životných substantiv ve skloňování).
Ve skloňování sledovala autorka tendenci k hypergeneralizaci (méně častá deklinace - dívka skloňovala podle hlavních skloňovacích typů).

Posudek vedoucí:
Upozornila na příliš obsáhlý úvod, v němž se snaží autorka věnovat vývoji řeči jako celku, čímž je poddimenzována morfologie.

Shrňte základní zjištění Vašeho výzkumu, týkající se hypergeneralizací.
Jedná se v případě lexému mami o tvar vokativu? Lze usuzovat na jeho osvojení v rámci paradigmatu?
U které kategorie byl v daném období sledován největší posun?
V čem se Vaše výsledky nejvíce odchyľují od dosavadní literatury?
Na s. 26 píšete o hovorové češtině, nemáte na mysli spíše češtinu obecnou?

Reakce bakalandky:

K hypergeneralizaci se vjádřila již při prezentaci práce.

Tvar mamí není vokativ.

Posun dívky nebyl zjištěn, protože kategorie měla osvojené již na začátku výzkumu.

Studentka zaměnila temín obecná a hovorová čeština.

Posudek oponenta:

Ke str. 23: Jaký je vztah mezi gramatikou a morfologií?

Ke str. 24: Co to znamená, že je pro dítě při osvojování typické nerozlišování slov českých a přejatých?

Ke str. 25: Jakou „vlastnost“ „zpodstatňuje“ slovo kuňkalka? Od čeho je odvozeno?

Opakovala Zuzanka některý tvar množného čísla po komunikačním partnerovi?

Ke str. 38: V jakém smyslu je hláskové zakončení -j ve slově tramvaj tvrdé?

Ke str. 39: V jakém kontextu a s jakým významem se vyskytlo „nejseš tatínka“? Nemělo to např. význam přivlastňovací?

Ke str. 54: Trváte na tom, že mamí je vokativní tvar slova máma?

Reakce autorky

Zkoumané dítě opakovalo po dospělém pouze tři substantiva z dvaceti devíti (bakalandka uvedla příklady).

Tvar tatínka byl opravdu použit jako nominativ (uvedena citace ze zápisu).

Morfologie tvoří část gramatiky.

Kuňkalka znamenalo žábu podle dominantní vlastnosti - příklad z Pačesové.

Dítě nerozlišuje, když se nějaké slovo přejaté skloňuje jinak než dominantní deklinační typy.

Tvrdé zakončení slova tramvaj byla chyba, mělo být pouze souhláskové zakončení.

Všichni přítomní členové komise hlasovali o klasifikaci a shodli se na výsledku 3.

Výsledek obhajoby:

dobře (3)

Předseda komise:

PhDr. Ladislav Janovec, Ph.D.

.....

Členové komise:

PhDr. Pavla Chejnová, Ph.D.

.....

PhDr. Radka Holanová, Ph.D.

.....